

SKBG
onderwijs

Verzorgt Katholiek en Oecumenisch basisonderwijs
www.skbq.nl

Leerplein055

Stichting voor openbaar basisonderwijs Apeldoorn
en voor speciaal basis- en voortgezet onderwijs

SAXION

OPLEIDEN IN DE SCHOOL

JAARVERSLAG
2012-2013

OPLEIDINGSSCHOOL
'DE STEDENDRIEHOEK'

Educatief partnerschap
'De Stedendriehoek'
Overijssel/Gelderland

Inhoudsopgave

Inleiding.....	5
Hoofdstuk 1 Stand van zaken.....	7
1.1 Inleiding	
1.2 Missie, visie	
1.3 Interne organisatiestructuur samenwerkingsverband	
1.4 Aantal studenten binnen de opleidingsschool.....	8
1.5 In- en externe communicatie	
1.6 Opleidingsschoolbrede bijeenkomsten.....	9
1.7 Academische opleidingsscholen	
1.8 Sollicitatie naar leerwerkplek	
1.9 LIO binnen de opleidingsschool.....	10
1.10 Oids-activiteiten binnen de deelnemende scholen	
1.11 Fusie.....	12
1.12 Gerealiseerde situatie en ambities 'Doelstelling en organisatie'	
Hoofdstuk 2 Kwaliteitszorg- en borging samenwerkingsverband.....	14
2.1 Inleiding	
2.2 Keurmerk	
2.3 Kwaliteit opleider, mentoren en relatiebeheerders	
2.4 Scholingstrajecten	
2.5 Kwaliteitsinstrument.....	15
2.6 Gevelbordje.....	16
2.7 Basistoezicht	
2.8 Studentevaluaties	
2.9 Relatiebeheeroverleg.....	18
2.10 Extern deskundige als lid examencommissie	
2.11 Kwaliteitscheck	
2.12 Gerealiseerde situatie en ambities 'Kwaliteitszorg- en borging'	
Hoofdstuk 3 Onderwijskundige ontwikkelingen.....	20
3.1 Inleiding	
3.2 Intervisie op de basisschool	
3.3 De beroepstaak	
3.4 Het eindgesprek.....	21
3.5 De onderzoeksminor	
3.6 Academische basisscholen	
3.7 Gerealiseerde situatie en ambities 'Onderwijskundige ontwikkelingen'.....	22
Hoofdstuk 4 Financieel verslag.....	23
4.1 Verrekening subsidiegelden 10-11	
Hoofdstuk 5 Vooruitblik.....	25
Bijlage 1 Inzet personeel project opleiden in de school 12-13.....	26
Bijlage 2 Verslag conferentie 15 april.....	27

Inleiding

Op 2 juli 2009 is opleidingsschool De Stedendriehoek Overijssel/Gelderland opgericht. Een educatief partnerschap van 4 schoolbesturen¹ en de pabo van Saxion hogeschool. De scholen vertegenwoordigen het openbaar, bijzonder neutraal en het rooms katholieke onderwijs. Van deze 4 schoolbesturen participeerden in studiejaar 12–13 33 basisscholen in de opleidingsschool. De Opleidingsschool De Stedendriehoek komt in aanmerking voor een subsidie met een doorlooptijd van 6 jaar, waarvan de hoogte elk jaar bepaald wordt door het aantal studenten dat daar een leerwerkplek vindt.

Een van de eisen die verbonden is aan het subsidietraject is dat elk jaar een financiële verantwoording wordt gegeven van de besteding van de gelden, dat elk jaar een opgave wordt gedaan van het aantal studenten dat opgenomen is in de opleidingsschool en dat er een jaarverslag geschreven wordt waarin de stand van zaken toegelicht wordt. Dit document is het vierde jaarverslag waarin de ontwikkelingen binnen de opleidingsschool beschreven worden.

Mede door de toekenning van de subsidie is er in het studiejaar 2012–2013 weer veel gebeurd in opleidingsschool De Stedendriehoek. Omdat er middelen beschikbaar zijn, zijn opleiders beter gefaciliteerd om de student te begeleiden, de mentoren te coachen en scholingstrajecten met het team in te zetten. De pabo is in staat het relatiebeheerschap goed vorm te geven en cursussen voor opleiders en mentoren te ontwikkelen. En dankzij de beschikbare middelen zijn we in staat geweest een instrument in te zetten om de kwaliteit van opleiden op elke opleidingsschool een impuls te geven. Dat alles draagt bij aan het verwezenlijken van ons idee dat de opleidingsschool een win-winsituatie oplevert voor alle deelnemers van het partnerschap.

Het succesvolle concept oids, met opgeleide opleiders en mentoren en meer aandacht voor een kwaliteitswerkplek heeft ertoe geleid dat er in 2010 een tweede maar – dan een ongesubsidieerde – opleidingsschool is opgericht; De Cirkel. De naam is gekozen omdat het scholen betreft die als een cirkel om opleidingsschool De Stedendriehoek heen liggen. Het gehanteerde concept oids van de Stedendriehoek is ook de basis van De Cirkel, alhoewel vanwege de geringe beschikbare middelen minder tijd en inzet besteed kan worden aan de uitvoering ervan. Waar mogelijk wisselen opleiders van beide scholen ervaringen uit tijdens ontmoetingen op terugkomdagen.

In dit document zullen kort de ontwikkelingen en initiatieven in studiejaar 2012–2013 van opleidingsschool De Stedendriehoek beschreven worden in de hoop dat deze informatie weer voldoende aanleiding biedt voor een constructieve discussie binnen het partnerschap, die weer ten goede komt aan het concept 'opleiden in de school' binnen de Opleidingsschool De Stedendriehoek Overijssel/Gelderland maar ook daarbuiten.

¹ Openbaar onderwijs Deventer, Stichting Katholiek Basisonderwijs Gelderland, Leerplein 055, Vereniging Deventer Leerschool

2012-2013 Opleidingschool De Stedendriehoek

SKBG

Stichting Katholiek
Basisonderwijs Gelderland

Oecumenische BS Brummen
Rkbs J.F Kennedyschool
Rkbs Martinus Bussloo
Rkbs De Kleine Wereld
Rkbs De Kopermolen
Rkbs St. Joseph
Rkbs St. Antonius
Rkbs De Achtsprong
Rkbs Martinus Twello

Saxion

Pabo Deventer

OPO Deventer

Openbaar Primair Onderwijs

Obs Kolmenscate
Obs De Hovenschool
Obs De Wiz@rd
Obs Het Slingerbos
Obs De Sleutel
Obs De Borgloschool
Obs De Hagenpoort
Obs Het Roessink
Obs Cees Wilkeshuis
Obs De Dorpsschool
Obs Looschool
Obs De Rythmeen
Obs De Kleine Planeet
Obs Het Mozaiek
Obs De Schakel
BS Rivierenwijk

Leerplein 055

Stichting voor Openbaar
Onderwijs, Apeldoorn

Obs Heuvellaanschool
Obs Steenbeek
Obs De Bongerd
Obs Berg en Bos
Obs De Kakelhof
Obs Spitsbergen
Obs De Dalk
Obs De Bundel

VDL

Ver. Deventer Leerschool

Deventer Leerschool

NB. De lichtgrijze scholen zijn in 12-13 niet meegenomen in de bekostiging van De Stedendriehoek

Hoofdstuk 1 Stand van zaken

1.1. Inleiding

Ook dit jaar hebben opleiding en werkveld weer in goede samenwerking vormgegeven aan het concept opleiden in de school. De opleidingsschool De Stedendriehoek heeft dit jaar 33 scholen binnen het partnerschap gehad. We hebben ons genoodzaakt gezien 2 scholen tijdelijk uit te sluiten van de bekostiging vanwege het ontbreken van het predicaat 'basistoezicht' van inspectie. We verwachten komend jaar weer alle scholen binnen het partnerschap te hebben, gezien de grote ontwikkeling die binnen die scholen plaatsvindt. De opleidingsschool heeft in de loop van de jaren een prominente plek binnen de opleiding gekregen en dat zorgt ervoor dat de contacten tussen werkveld intensief en constructief zijn. In dit hoofdstuk schetsen we een actueel beeld van de stand van zaken in studiejaar 12-13.

1.2 Missie en visie

Ten aanzien van de missie en visie van de opleidingsschool, zoals beschreven in ons aanvraagdossier kunnen we stellen dat alle scholen deze onderschrijven en uitdragen. In de overleggen van de relatiebeheerders en de opleiders is het keurmerk doorgenomen waarin ook de voorwaarde beschreven is dat er sprake is van een gedragen visiestuk op opleiden in de school op iedere school van het partnerschap. Dat heeft geresulteerd in een visiebeschrijving per school of een visiebeschrijving van een bestuur met een daarin een schooleigen specificatie.

1.3 Interne organisatiestructuur en personele bezetting

Ten opzichte van het voorgaande jaar zijn er geen wijzigingen opgetreden in de organisatiestructuur van de opleidingsschool. Dezelfde stuurgroepleden zijn nog actief (met een kleine uitzondering van de Deventer leerschool waar een nieuwe directeur benoemd is die ook de taak van stuurgroeplid opgepakt heeft) en ook de werkgroepen en werkoverleggen hebben conform de opzet gefunctioneerd.

In de stuurgroep hebben zitting:

- namens OPO Deventer Jan Favié, beleidsmedewerker O & O en Jan Rensink, bestuurder;
- namens de Deventer Leerschool Johan Müller, directeur
- namens SKBG Marja Schotman, HR-adviseur;
- namens Leerplein 055, Hans Wegter, lid College van Bestuur
- namens de APO Hans Wolthuis, coördinator scholingen oids, Irma Fuchs, manager onderwijsinnovatie en projectleider opleidingsschool.

Om ook contact mogelijk te maken tussen medewerkers van de gehele opleidingsschool is ook dit jaar weer een aantal activiteiten gepland, zoals een conferentie en terugkomdagen voor opleiders. Hierover meer elders in dit jaarverslag.

Binnen de opleidingsschool heeft in 2012-2013 het volgende aantal medewerkers geparticipeerd:

- 33 directies van scholen
- 35 opleiders in de school
- 10 relatiebeheerders
- 231 studenten

In bijlage 1 is een overzicht opgenomen van de namen en de functie van de medewerkers.

1.4 Aantal studenten binnen de opleidingsschool

De subsidie is onlosmakelijk verbonden met het aantal studenten dat werkzaam is in de opleidingsschool. Op grond van het aantal studenten dat in 11-12 een leerwerkplek vond binnen de opleidingsschool is in 12-13 een subsidiebedrag van €340.000 toegekend.

Het nieuwe subsidiebedrag voor 13-14 wordt bepaald aan de hand van de opgave van het aantal studenten dat in 12-13 in de opleidingsschool feitelijk een leerwerkplek vind. Op basis van het aantal studenten kunnen we in jaar 13-14 €340.000 subsidie verwachten, die in twee termijnen (oktober 2013, februari 2014) overgemaakt wordt.

In onderstaand schema een overzicht van het aantal studenten dat een leerwerkplek vond in de opleidingsschool. Er is in 12-13 een forse daling te zien t.o.v. het jaar daarvoor. Deze daling komt voort uit een minder groot aanbod van beschikbaar gestelde plaatsen en vanwege het feit dat we over 2 scholen minder beschikten dan vorig jaar. Het is zaak komend jaar weer nadrukkelijker te sturen op het aantal leerwerkplekken dat scholen ter beschikking stellen.

Overzicht van het aantal geplaatste studenten per bestuur per jaar :				
	09-10	10-11	11-12	12-13
Deventer leerschool	13	13	10	9
Leerplein 055	20	52	65	46
SKBG	22	47	49	35
OPO Deventer	95	159	139	141
Totaal	150	271	263	231

1.5 In- en externe communicatie

Scholen brengen meer en meer via eigen PR-uitingen het profileringspunt 'opleidingsschool' onder de aandacht van ouders en medewerkers. OPO Deventer en SKBG hebben op hun website de opleidingsschool een herkenbare plek gegeven waarin voor ouders en belangstellenden de meerwaarde van het concept opleiden-in-de-school beschreven wordt.

In 12-13 is tweemaal een interne nieuwsbrief verstuurd, waarin melding gemaakt wordt van ontwikkelingen en gebeurtenissen t.a.v opleiden in de school. De brieven bieden een mooi overzicht van de activiteiten van de opleidingsschool.

1.6 Opleidingsschoolbrede bijeenkomsten

In 12-13 hebben we de volgende bijeenkomsten georganiseerd:

- 24 september 2012 Opleidersmiddag (incl. relatiebeheerders)
- 10 oktober 2012 Vergadering Stuurgroep
- 29 november 2012 Vergadering Stuurgroep
- 14 januari 2013 Bijeenkomst O3 (coaching onderzoek academische basisscholen)
- 17 januari 2013 Vergadering Stuurgroep
- 28 januari 2013 Opleidersmiddag (incl. relatiebeheerders)
- 11 februari 2013 Bijeenkomst O3 (coaching onderzoek academische basisscholen)
- 14 maart 2013 Vergadering Stuurgroep
- 18 maart 2013 Bijeenkomst O3 (coaching onderzoek academische basisscholen)
- 15 april 2013 Congres Stedendriehoek; voor stuurgroepleden, directeuren, opleiders, mentoren relatiebeheerders en studenten.
- 27 mei 2013 Bijeenkomst O3 (coaching onderzoek academische basisscholen)
- 30 mei 2013 Vergadering Stuurgroep
- 10 juni Bijeenkomst Grote Kenniskring
- 13 juni Vergadering Stuurgroep

De opleidersmiddagen en het congres zijn steeds goed bezocht geweest en worden positief geëvalueerd. Het congres is tot een dagdeel beperkt om verzekerd te zijn van deelname van zowel opleiders, mentoren als studenten. Deze maatregel heeft naar verwachting gewerkt. De stuurgroep heeft 2 extra data ingelast in om het congres gezamenlijk voor te bereiden.

In bijlage 2 is het programma van de conferentie opgenomen.

1.7 Academische opleidingsscholen

Vier scholen van het partnerschap hebben de ambitie uitgesproken een ontwikkeling in te zetten naar academische basisschool. Na eerst de eigen beginsituatie in beeld gebracht te hebben, is van start gegaan met de opzet van een onderzoek op de eigen school in combinatie met een coachingstraject. Zie meer hierover in hoofdstuk 2.

1.8 Sollicitatie naar een leerwerkplek

Dit jaar hebben we ons voor het 2^e jaar ingespannen om de eind 1^e jaars en eind 2^e jaars student te laten solliciteren naar een leerwerkplek binnen de opleidingsscholen De Stedendriehoek en De Cirkel. De digitale stagemarkt is hiertoe in het leven geroepen en studenten konden eind maart zelf een keuze maken uit het bestand van opleidingsscholen, die zich geprofileerd hadden op een gezamenlijke site. Een eerste keus van de student werd vrijwel altijd gehonoreerd.

Digitale stagemarkt	2011-2012	2012-2013
Aantal scholen dat mee heeft gedaan aan de digitale stagemarkt:	59 van 63	48 van 67
Aantal scholen van De Stedendriehoek dat mee heeft gedaan aan de digitale stagemarkt		29 van 35
Aantal scholen van De Cirkel dat mee heeft gedaan aan de digitale stagemarkt		19 van 32

Aantal opl.scholen dat een student heeft gekregen via de digitale stagemarkt:	30	30
Aantal studenten dat een plek gevonden heeft via de digitale stagemarkt	59	54
Aantal studenten dat op een school van De Cirkel een leerwerkplek gevonden heeft:	27	20
Aantal studenten dat op een school van De Stedendriehoek een leerwerkplek gevonden heeft:	32	33

Deze aantallen beschouwen we als een redelijk succes maar zijn tevens een signaal om komend jaar de digitale stagemarkt nog nadrukkelijker onder de aandacht brengen van de studenten.

1.9. Lio binnen de opleidingsschool

In de stuurgroep is vorig jaar gesteld dat Lio's in principe hun werkplek vinden binnen een opleidingsschool. Daar is dit jaar sterk op gestuurd en het resultaat is dat bijna alle lio-studenten hun lio-stage op een opleidingsschool hebben uitgevoerd.

Lio's op school van De Stedendriehoek	26
Lio's op school van de Cirkel	10
Lio's op satellietschool	5

1.10 Oids- activiteiten binnen de deelnemende scholen

De stuurgroepleden zijn verantwoordelijk voor de implementatie van het oids-concept binnen de scholen van hun bestuur. Men enthousiasmeert en stimuleert de activiteiten die het oids-concept ondersteunen.

Hieronder volgt een puntsgewijze opsomming van deze activiteiten per bestuur.

OPOD

OIDS/OPOD is afgelopen jaar drie keer bijeen geweest op Saxion, samen met alle OIDS en relatie beheerders van De Stedendriehoek.

Daarnaast zijn wij ook nog drie keer bijeen geweest als OIDS van OPOD. Van de punten die tijdens deze OIDS/OPOD bijeenkomsten aan de orde zijn gekomen volgt hieronder een opsomming.

De punten die wij als OIDS/OPOD hebben besproken zijn:

- aanvraag VOG aan het begin van het schooljaar; informatie delen
- vergoeding van LIO-, duaal- en academische student; informatie delen
- academische basisschool; voortgang en stand van zaken van Borgloschool en Kolmenscate
- KOOS; rol van de relatiebeheerder, criteria opleidingsschool; stand van zaken, delen van bevindingen, hoe mee om te gaan, aanpak, hoe nu verder.
- digitale stage markt; delen van bevindingen en suggesties
- evaluatie congres 25 april 2012
- suggesties voor congres 15 april 2013
- evaluatie en suggesties mentoren trainingen
- ROC studenten en pabo studenten; overleg beleid m.b.t. plaatsing
- invulling vacatures oids; informatie en delen van bevindingen
- master Sen Project; informatie

- begeleiding pabostudenten; intervisie in resonansgroepen, delen van bevindingen en suggesties t.g.v. de begeleiding
- project ontluikende gecijferdheid; informatie door lector Saxion

SKBG

- Opleiders in school hebben deelgenomen aan 3 intervisiebijeenkomsten . Deze zijn geleid door de relatiebeheerders van Saxion: Vera de Ruiter en Wim Vermeulen.
- Stuurgroepvertegenwoordiger van SKBG; M. Schotman heeft 2 maal een overleg gehad met de relatiebeheerder van Saxion; Wim Vermeulen.
- Alle opleidingsscholen hebben hun plan van aanpak opgesteld naar aanleiding van de opbrengsten vanuit KOOS
- 1 medewerker van SKBG neemt deel aan de opleiding: Opleider in school A
- 1 opleider neemt deel aan de training O3
- De opleidingsschool is 3 maal aan de orde geweest in het directieoverleg. Daarin is o.a. gecommuniceerd over en doorgevoerd het door de stuurgroep genomen besluit om te komen tot een uniforme vergoeding van LIO studenten.
- Alle 9 SKBG scholen hebben de aanvraag keurmerk opleidingsschool ingediend. Alle aanvragen zijn gehonoreerd en tijdens het congres Opleidingsschool dat plaatsvond op 15 april hebben alle 9 scholen het bordje Opleidingsschool ontvangen.
- 2 opleiders zijn in het kader van de functiemix benoemt als leerkracht LB

Leerplein055

De ondernomen acties in het schooljaar 2012-2013 van Leerplein055 om het concept OIDS te verstevigen zijn:

- 2 bijeenkomsten van onze OIDS en Hans Wegter (Relatiebeheerder 1x).
- Minimaal 2 bijeenkomsten per school met Marloes Nieuwenhuis of Carlien .
- 7 scholen van Leerplein055 zijn Opleidingsschool
- 4 Leerplein55 scholen hebben het gevelbordje ontvangen (keurmerk)
- Alle leerkrachten van deze 7 scholen van Leerplein055 zijn tevens mentor
- Alle OIDS-ers zijn gecertificeerde opleiders
- Mentortrainingen zijn door de opleidingsscholen van Leerplein055 gevolgd
- Alle Leerplein055-scholen hebben in het Schoolplan 2011-2015 opgenomen dat zij Opleidingsschool zijn en wat dat inhoudt
- In het Strategisch Beleidsplan 2011-2015 (stichtingsniveau) staat vermeld dat 7 van onze scholen Opleidingsschool zijn en wat dat inhoudt
- Scholen hebben in schoolgidsen opgenomen dat zij opleidingsschool zijn en wat dat inhoudt
- Deelname aan conferentie opleidingsschool
- Opleiders nemen deel aan intervisie bij Saxion
- Opleiders nemen deel aan intervisie bij Leerplein055
- Taak van opleider meegenomen in het solliciteren naar de functiemix.
- Opleiders nemen deel aan eindgesprekken van studenten op Saxion
- Op leerpleinniveau zijn afspraken gemaakt m.b.t. standaarden, rollen en taken, functioneringsgesprekken en begeleiding stagiaires
- Evaluatie KOOS en gesprek hierover met relatiebeheerder heeft op alle opleidingsscholen plaatsgevonden.
- O.b.s. Heuvellaan ontwikkelt zich tot Academische basisschool

Deventer Leerschool

- Drie bijeenkomsten op Saxion, terugkomdagen voor OIDS.
- Eén conferentiedag met directeur, mentor student en oids op Saxion.

- Vier bijeenkomsten met de opleiders van OPOD en Hans Wolthuis namens Saxion.
- Start traject voor de academische basisschool, de cursus 03. Twee leerkrachten nemen deel aan dit scholingstraject en doen onderzoek.
- Eén studiedag met het hele team over zelfstandig werken in het kader van het traject op weg naar een academische basisschool.
- OIDS als regelmatig terugkerend onderwerp op de agenda bij teambijeenkomsten.
- OIDS als agendapunt tijdens het management overleg.
- Elke leerkracht is ook mentor.
- Opleider neemt deel aan eindgesprekken van studenten.
- Intervisie met alle studenten op de werkplek, studenten van alle jaren maar ook onderwijs assistenten in opleiding.

1.11 Fusie

Vanaf 1 januari is de bestuursfusie tussen Hogeschool Edith Stein en Saxion een feit. De instellingenfusie wordt gerealiseerd met ingang van het nieuwe hogeschooljaar. Per 1 september 2013 ontstaat er dan binnen Saxion één academie, met twee min of meer autonome pabo's. De pabo in Hengelo heeft een samenwerking met 2 partnerschappen en heeft op een eigen wijze de samenwerking vorm gegeven.

1.12 Gerealiseerde situatie en ambities t.a.v. 'stand van zaken'

<p>Reeds langer gerealiseerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gedragen missie en visie binnen de opleidingsschool op opleiden in de school - praktijkcomponent is structureel verankerd in curriculum waardoor de student een aanzienlijk deel van het curriculum op de leerwerkplek verwerft - formatie gereserveerd voor begeleiding student en overlegstructuur opleidingsschool - een leerwerkplek binnen de opleidingsschool voor >140 studenten - interne communicatie via nieuwsbrief -
<p>Gerealiseerd in 2010–2011:</p> <ul style="list-style-type: none"> - een uitbreiding van de opleidingsschool van 15 naar 32 scholen - navenante uitbreiding van het aantal opleiders, mentoren en relatiebeheerders - een gedragen visiestuk op elke school - een leerwerkplek voor > 180 studenten - 2 terugkomdagen en een congres - tweejaarlijks stuurgroepoverleg - studenten hebben de mogelijkheid zelf naar een leerwerkplek te solliciteren door digitale stagemarkt; 30studenten vonden een stageplek
<p>Gerealiseerd in 2011–2012:</p> <ul style="list-style-type: none"> - een uitbreiding van de opleidingsschool van 15 naar 35 scholen - 263 studenten hebben een leerwerkplek gevonden binnen de opleidingsschool - navenante uitbreiding opleiders, mentoren en relatiebeheerder - stabilisatie aantal studenten die een leerwerkplek heeft binnen de opleidingsschool - geïntensiveerd stuurgroepoverleg - twee maal per jaar publicatie van de nieuwsbrief - 1 x terugkomdag en een congres - inzet kwaliteitsinstrument - digitale stagemarkt; 51 studenten vonden een stageplek

Gerealiseerd in 2012-2013:

- 231 studenten hebben een leerwerkplek gevonden binnen de opleidingsschool
- geïntensiveerd stuurgroepoverleg; gedeelde verantwoordelijkheid congres
- twee maal per jaar publicatie van de nieuwsbrief
- 2 x terugkomdag en een congres
- digitale stagemarkt; 54 studenten vonden een stageplek
- bijna alle lio's hebben een leerwerkplek gevonden op een opleidingsschool
- elke school een opgeleide opleider; bijna alle scholen hebben de mentor cursus gevolgd
- 4 academische opleidingsscholen
-

Ambities op korte en langere termijn:

- gedeelde verantwoordelijkheid voor de inhoud van de nieuwsbrief
- elke school een opgeleide opleider en geschoolde mentoren
- op de website van elk bestuur een beschrijving van de opleidingsschool

Hoofdstuk 2 Kwaliteitszorg en –borging samenwerkingsverband

2.1 Inleiding

De kwaliteit van de opleidingsschool wordt bepaald door een veelheid van factoren. Vanaf de start hebben we ingestoken op een belangrijke voorwaarde voor kwaliteit, namelijk gekwalificeerde medewerkers. Ook het keurmerk dat we ontwikkeld hebben voor de opleidingsschool is een goed middel om de kwaliteit blijvend op de agenda te houden in het contact tussen opleiders en relatiebeheerders. Eenmaal opleidingsschool betekent niet dat de school zondermeer altijd als opleidingsschool wordt aangemerkt. Het is van belang de eenmaal ingezette ontwikkeling voort te zetten. Behalve genoemde zijn er nog een aantal andere factoren die de kwaliteit mede bepalen. In dit hoofdstuk een beschrijving van alle zaken die vallen onder kwaliteitszorg en –borging.

2.2 Keurmerk

Alle scholen binnen de opleidingsschool conformeren zich aan het 'keurmerk opleidingsschool' van Saxion Deventer. Aan de hand van de bespreking van het keurmerk wordt het ontwikkeltraject t.a.v. opleiden in de school elk jaar opnieuw bepaald, waarin weer nieuwe, actuele accenten gelegd worden t.o.v het jaar daarvoor. Het keurmerk doet tevens dienst als evaluatie-instrument; elk jaar wordt bekeken in hoeverre gestelde doelen behaald zijn. De terugblik en de voorgenomen acties zijn door alle scholen op schrift gesteld.

2.3 Kwaliteit opleider, mentoren en relatiebeheerders

Alle opleiders van De Stedendriehoek die in studiejaar 12–13 werkzaam waren hebben de opleiding oids–a van uit het cursusaanbod van pabo Saxion doorlopen. Dat betekent dat elke school voorzien is van een gekwalificeerde oids'er. Vanwege de uitbreiding van de opleidingsschool en vanwege verschuivingen binnen het bestand van opleiders is in 13–14 de cursus weer opnieuw in de aanbieding. De 1–jarige opleiding oids–a wordt aangeboden op Saxion en maakt onderdeel uit van het scholingsaanbod binnen de Opleidingsschool De Stedendriehoek.

In het kader van het IPB wordt met iedere medewerker een gesprekscyclus doorlopen waarin de ontwikkeling en de groei van de bekwaamheid centraal staan. Via het persoonlijk ontwikkelingsplan blijft de medewerker werken aan zijn professionaliteit ook t.a.v. het opleiden in de school.

Ook zijn er op verschillende scholen binnen de opleidingsscholen door de opleider intervisiebijeenkomsten voor de eigen mentoren georganiseerd. Een goede ontwikkeling die vooral op grote scholen navolging vindt. Voor de kleine scholen in het partnerschap is dit een werkvorm die niet te realiseren is.

2.4 Scholingstrajecten

Er zijn in 12–13 weer verschillende scholingen aangeboden en gevolgd in de opleidingsschool. Een overzicht:

Mentorcursus

Het merendeel van de mentoren heeft in 12–13 de mentorcursus gevolgd, waarin naast aandacht voor begeleidingsvaardigheden ook informatie wordt verstrekt over het curriculum van de pabo en de eisen die gesteld worden aan de student als hij de stage in gaat. Deze mentoren vertegenwoordigden 33 scholen van de opleidingsschool. Komend jaar volgen de laatste twee mentorencursussen, zodat iedere mentor aan het eind van 2014 geschoold is voor zijn taak. De cursussen zijn goed geëvalueerd nadat er een inhoudelijke aanpassing is gedaan op advies van de scholen. Zo staan in de cursus nu de fasen in de opleiding meer centraal en de begeleiding van de student in de verschillende fasen. Ook is er rekening gehouden met het toepassen van gevarieerde werkvormen.

Voor de mentoren die de cursus op hun eigen school niet bijgewoond hebben vanwege een switch van werkplek of vanwege de start van een nieuwe baan, is in 12-13 de mentorcursus voor een gemêleerde groep mentoren aangeboden. Aangezien er elk jaar weer nieuwe mentoren werkzaam zullen zijn in de opleidingsschool, zal dit aanbod over 1 of 2 jaar herhaald worden.

Nascholingsmiddag

Vorig jaar is een start gemaakt met een zgn. nascholingsmiddag op het gebied van een zaak- of expressievak. We zijn toen begonnen met een middag muziek (5 deelnemers), voor 12-13 hebben we de nascholingsmiddag in het teken gezet van het schrijfonderwijs op de basisschool. Via de opleiders zijn de mentoren van dit aanbod op de hoogte gesteld. De belangstelling voor deze middag was echter te gering, zodat de bijeenkomst gecanceld is. Aangezien er te weinig vraag blijkt te zijn naar deze bijeenkomsten zullen we komend jaar geen aanbod meer doen.

O3, Academische basisscholen

De cursus O3 (Opleider, onderzoeker, ontwikkelaar) past binnen het thema 'doorgroei van een Opleidingsschool naar een Academische Basisschool' van opleidingsschool de Stedendriehoek. Vier scholen hebben na een selectiefase besloten om de vervolgfase ('startfase') in te gaan met het doel door te groeien naar een academische basisschool. Onderdeel van deze vervolgfase is dat 1-2 leerkrachten van de betreffende scholen deelnemen aan de cursus O3.

Doel van de cursus is om opleiders van deelnemende basisscholen sterker te maken in het onderzoeksmatig verbeteren van hun onderwijspraktijk en de daaruit voortkomende ontwikkelingsprocessen te implementeren in hun school. In de aanvankelijke opzet van de cursus stonden 3 hoofdelementen centraal waarin de drie rollen terugkomen, namelijk: onderzoek, aansturen van veranderingsprocessen (ontwikkeling) en coaching en het voeren van coachingsgesprekken (opleider). In afstemming met de deelnemers is er voor gekozen om de cursus vorm te geven als een begeleidingstraject, waarin met name het doen van onderzoek centraal staat.

Deze cursus heeft een looptijd van 2 jaar. Het eerste begeleidingsjaar (schooljaar 2012-2013) bestond uit 6 plenaire bijeenkomsten, waarin de gehele onderzoekscyclus is doorlopen. Deelnemers hebben geleerd hoe ze een onderzoek moeten voorbereiden en plannen, data kunnen verzamelen, analyseren en interpreteren en hoe ze daarover kunnen rapporteren. Het tweede begeleidingsjaar (schooljaar 2013-2014) bestaat uit 3 plenaire bijeenkomsten en 3 bijeenkomsten op de school zelf. Tijdens deze bijeenkomsten worden de deelnemers begeleid in het opzetten en uitvoeren van (vervolg)onderzoek en het implementeren van vernieuwingen op schoolniveau.

2.5 Kwaliteitsinstrument

In het voorjaar van 2012 is door alle scholen en door alle deelnemers van de opleidingsschool, het kwaliteitsinstrument KOOS ingezet. Het instrument bestaat uit een digitale enquête, waarin de feitelijke situatie t.a.v. opleiden in de school afgezet wordt tegen de wenselijke. Thema's die een grote discrepantie in score laten zien, waren afgelopen jaar bespreekthema's. Op basis van de metingen hebben alle scholen afgelopen jaar een plan van aanpak geschreven, waarin ook de eisen van het Keurmerk betrokken werden. In de contacten tussen relatiebeheerders en opleiders stond dit plan van aanpak centraal in de overleggen. Voordeel van deze werkwijze is dat er een schooleigen aanpak ontwikkeld is met een accent op de thema's die aandacht verdienen.

2.6 Gevelbordje

De pabo heeft het initiatief genomen om de kwaliteit van opleidingsscholen zichtbaar te maken met het uitreiken van een gevelbordje. Hiervoor zijn criteria opgesteld die ontleend zijn aan het keurmerk van opleidingsschool. Scholen die aan deze criteria voldoen, krijgen door middel van dit gevelbordje een erkenning te voldoen aan de gestelde kwaliteit. In 2010–2011 werd aan 1² school het bordje uitgereikt, op het congres van 2012 kwamen nog eens 7 scholen voor het bordje in aanmerking³.

In 2012–2013 zijn door de pabo gevelbordjes uitgereikt aan nog eens 15⁴ scholen. Dat maakt een totaal van 23. Veel van deze scholen kregen het bijbehorende bordje uitgereikt tijdens het Stedendriehoek–congres op 15 april jl. Het streven binnen opleidingsschool De Stedendriehoek is om in 2014 met alle opleidingsscholen te voldoen aan de kwaliteitscriteria.

2.7 Basistoezicht

Zodra een school niet meer onder het basistoezicht valt, geldt dat deze school gedurende het daaropvolgende studiejaar (met ingang van 1 augustus) formeel geen deel meer kan uitmaken van 'De Stedendriehoek'. De stuurgroep heeft besloten de betreffende school dat eerste jaar te registreren als 'grijs lid' van de Opleidingsschool. En dergelijk 'grijs lid' wordt in dat eerste jaar nog wel als opleidingsschool behandeld bij de toewijzing van studenten. De oids, mentoren en directeur kunnen nog wel deelnemen aanterugkomdagen en congres, maar de vergoeding per student vervalft. Als ook op 1 augustus daaropvolgend de school nog steeds niet onder basistoezicht valt, wordt de betreffende school definitief van de lijst verwijderd. De betreffende school mag zich pas weer aanmelden, zodra de school zich weer onder het basistoezicht van de inspectie valt. Peildatum en ingangsdatum is steeds 1 augustus

2.8 Studentevaluaties

De stuurgroep wil de kwaliteit van de opleidingsscholen borgen. Een van de indicatoren die daartoe gebruikt wordt is de mening van de studenten over hun ervaringen als stagiaire op hun werkplek.

De student levert op het eind van zijn stage zijn ingevulde en beoordeelde stagedossier in bij het stagebureau. Op dat moment wordt hem gevraagd kort enkele evaluatievragen over hun opleidingsschool in te vullen.

Op het eind van het schooljaar worden deze evaluaties per school gebundeld en besproken door relatiebeheerder en oids van de betreffende school.

Ook het stuurgroep lid krijgt van de betreffende school de informatie per school gebundeld aangeleverd als verantwoordelijke voor de borging van de kwaliteit van de onder haar bestuur vallende opleidingsscholen.

De vragen die de studenten beantwoordden waren:

- 1) Voelde je je welkom op school? 1–4 (helemaal niet tot uitermate tevreden)
- 2) Heb je voldoende ruimte gekregen om je te ontwikkelen? 1–4
- 3) Ben je tevreden over de begeleiding van je opleider/stagedocent? 1–4
- 4) Deze school zou ik aanbevelen bij mijn medestudenten: ja / nee

In de tweede helft van het jaar hebben we 2 vragen toegevoegd:

- 5) Vind je dat de school een inspirerend onderwijsklimaat heeft? 1–4
- 6) Ben je tevreden over de begeleiding van je mentor? 1–4

² Deventer Leerschool

³ obs Berg en Bos, obs Borgloschool, obs Spitsbergen, obs de Kakelhof, obs de Steenbeek, obs de Rythmeen, obs de Wizard.

⁴ De Dorpschool, De Flint, De Schakel, St Martinus, St Antonius, Oecumenische basisschool Brummen, De Kopermolen, Martinus Twello, De Kleine Wereld, St Joseph Lochem, De Achtsprong, John F. Kennedy, Kolmenscate, De Hagenpoort en obs Slingerbos,

Ruimte voor opmerkingen.....

Een indruk van de score op de eerste 4 vragen is als volgt weergegeven:

RESULTATEN

Per Opleidingsschool		Steden driehoek	De Cirkel	Satelliet scholen	Andere scholen
N (aantal bevroagde studenten)		220	112	12	231
Welkom?		3,66	3,64	3,75	3,77
Mentor?		3,52	3,58	3,75	3,72
OIDS /stagebegeleider		3,48	3,44	3,67	3,57
Aanbevelen?	ja	91%	95%	100%	95%
	?	2%	3%	0%	1%
	nee	7%	3%	0%	4%

RESULTATEN

Per bestuur Stedendriehoek		OPO Deventer	Leerplein055	SKBG	DLS
N (aantal bevroagde studenten)		134	43	36	6
Welkom?		3,58	3,76	3,86	4,00
Mentor?		3,52	3,36	3,75	3,83
OIDS /stagebegeleider		3,46	3,37	3,72	3,83
Aanbevelen?	ja	90%	91%	97%	100%
	?	3%	0%	0%	0%
	nee	7%	9%	3%	0%

Constateringen:

T.a.v. vraag 1 (welkom) De gemiddelde scores liggen voor alle scholen tussen tevreden en heel tevreden, en dichterbij heel tevreden dan tevreden.

T.a.v. vraag 2 (mentor) De gemiddelde scores liggen ook hier voor alle scholen tussen tevreden en heel tevreden, de scores zijn iets lager dan bij vraag 1.

T.a.v. vraag 3 vergelijkbaar met de score op vraag 2. En op vraag 4 wordt overwegend positief geantwoord.

Ook is er per school een analyse gemaakt van de resultaten van de enquête waarop in een oogopslag te zien is op welke vraag een school goed of minder goed scoort. Deze overzichten worden door de relatiebeheerder besproken met de opleider en de directeur. Het overzicht van de scores per school wordt besproken in de stuurgroep.

2.09 Relatiebeheeroverleg

In het relatiebeheeroverleg van de pabo worden de ervaringen van de contacten die de relatiebeheerders hebben met de scholen, gedeeld. Er worden afspraken gemaakt over te bespreken thema's en speerpunten op de scholen.

2.10 Externe deskundige als lid examencommissie

In studiejaar 12-13 hebben we weer een kwaliteitsslag gemaakt door een voorzitter te benoemen uit de groep van extern deskundigen van de opleidingsscholen (Stedendriehoek en Cirkel), die twee maal per jaar met deze deskundigen het gerealiseerd eindniveau van de student bespreekt en als extern lid aan de examencommissie van de pabo verbonden wordt.

Overlegmomenten met extern deskundigen over het gerealiseerd eindniveau worden gepland op de opleidersdagen in september en februari. De voorzitter van de extern deskundigen maakt een verslag van de bevindingen die uit het overleg voortgekomen zijn. Hij stuurt dit verslag naar de examencommissie van de pabo met een cc naar de extern deskundigen. Er volgt een uitnodiging van de secretaris van de examencommissie aan de voorzitter (ook 2 keer per jaar) om als extern lid aan te schuiven bij de examencommissie om de bevindingen te bespreken en met elkaar verbeteracties te formuleren. Deze zijn weer input voor het overleg dat de voorzitter weer heeft met zijn achterban; de extern deskundigen die eindgesprekken voeren.

Elbert de Beus, directeur en opleider van Obs De Bongerd in Apeldoorn, heeft in 12-13 het werkveld als extern lid van de examencommissie vertegenwoordigd.

2.11 Kwaliteitscheck

In de stuurgroep is in 12-13 besloten een format te ontwikkelen voor een kwaliteitscheck, waarin voor elke school binnen de opleidingsschool in een oogopslag de volgende zaken te zien zijn :

- of de school het predicaat 'basistoezicht' heeft
- of er een opgeleide opleider is
- of de mentor cursus gevolgd is
- de aanwezigheid op opleidersdagen en congres
- de inzet van een extern deskundige tijdens eindgesprekken van studenten
- de waardering van de student

Dit overzicht maakt het mogelijk in de stuurgroep te signaleren op welke scholen het goed en minder goed loopt. De stuurgroep leden zetten vervolgacties uit indien nodig.

2.12 Gerealiseerde situatie en ambities 'Kwaliteitszorg- en borging'

Reeds eerder gerealiseerd:

- keurmerk wordt als evaluatie-instrument gehanteerd binnen scholen; opleiders, mentoren en de relatiebeheerder zijn hierbij betrokken
- gecertificeerde opleiders
- een groot aantal mentoren heeft de mentor cursus gevolgd
- iedere medewerker van de opleidingsschool werkt met een POP
- in verschillende geledingen wordt gesproken over ervaringen en verbeteracties
- overkoepelend evaluatieoverleg in stuurgroep aan de hand van een jaarplan

Gerealiseerd in 11-12

- mentoren van 23 scholen hebben de mentor cursus gevolgd
- een nascholingsmiddag voor mentoren organiseren
- een aantal leerkrachten scholen in 'onderzoeksvaardigheden'
- intervisiebijeenkomsten voor mentoren wordt op enkele opleidingsscholen opgestart
- één evaluatie-instrument voor de gehele opleidingsschool (digitaal)

- een start gemaakt met een evaluatiestructuur aan de hand van gegevens uit KOOS
- 8 scholen met een gevelbordje

Gerealiseerd in 12-13

- mentoren van 33 scholen hebben de mentor cursus gevolgd
- iedere school een plan van aanpak nav KOOS
- aanbod mentor cursus door 13 scholen gevolgd
- gestart met cursus O3 voor academische basisscholen
- studentevaluaties afgenomen en geanalyseerd
- schriftelijke neerslag van het totaal van evaluatiegegevens bundelen en inzet maken van besprekingen
- opleiders als extern deskundige; extern deskundige als extern lid examencommissie pabo
- 23 scholen met een gevelbordje
- structureel relatiebeheeroverleg

Ambities op langere termijn:

- evaluatiestructuur (pdca-cyclus) structureel uitvoeren
- mentoren van alle scholen hebben de mentor cursus gevolgd
- nieuw aanbod van cursus oids a
- een 100% respons van studenten op vragen betreffende de tevredenheid stageschool
- elke school een gevelbordje
- goede borging van de kwaliteit van de opleidingsscholen

Hoofdstuk 3 Onderwijskundige ontwikkelingen

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden ontwikkelingen benoemd die we scharen onder onderwijskundige ontwikkelingen en die voortkomen uit of ontstaan zijn naar aanleiding van het oids-concept. Met het doel de studenten nog beter op te leiden dan we al deden worden elk jaar aanpassingen gedaan in het curriculum van de pabo, bieden de opleidingsscholen steeds weer nieuwe vormen van oefening en ondersteuning en is het partnerschap op zoek naar nog uitdagender onderwijsconcepten. In dit hoofdstuk staat een opsomming van alle activiteiten die er in 12-13 gebeurd zijn op dit terrein.

3.2 Intervisie op de basisschool

Dit jaar hebben enkele scholen het organiseren van intervisiebijeenkomsten op de school vervolgd. Duidelijk is geworden dat reflectie op het functioneren in de praktijk het beste kan plaatsvinden in die praktijk. De leerwerkplek biedt een betekenisvolle context, de studenten en opleider zijn allen verbonden aan dezelfde school, deze situatie biedt goede gelegenheid ervaringen te delen en verbeteracties in te zetten. Ook is duidelijk geworden dat intervisie op de opleiding nog zeer wenselijk is. Intervisie heeft daar meer het accent op de verbinding van de theorie met de praktijk. Het concept 'intervisie op de basisschool' verdient nog verdere verspreiding op de opleidingsscholen. Om die wens een impuls te geven is op de terugkomdag voor opleiders (februari) een thema met bijbehorende literatuur aangereikt dat centraal kan staan in de intervisie op de school. Het thema was vorig jaar 'orde'; aan elke opleider is het boek 'De orde in orde' uitgereikt met daarnaast een aantal suggesties hoe dit onderwerp te bespreken met studenten. In 12-13 stond het thema klassenmanagement centraal. Ook voor dit thema is literatuur verspreid en zijn suggesties gedaan hoe dit thema in de begeleiding van studenten besproken kan worden. Elk jaar zal een ander thema centraal staan, zodat uiteindelijk een rijke map met thema's met bespreeksuggesties in ieders bezit is.

3.3 De beroepstaak

Kenmerkend voor stages van pabo Deventer is de beroepstaak. Elke stage heeft een eigen thema en een eigen beroepstaak. Binnen de stages zal de beroepstaak voor de eerste (en tweede)-jaars studenten vooral een oefenend en verkennend karakter hebben. Voor de ouderejaars ligt de nadruk steeds meer op onderzoek. Mede door de mentorcursus krijgen de begeleiders van studenten meer zicht op de bedoeling van de uitvoering van de beroepstaak. Waar voorheen een student soms op eigen houtje de beroepstaak uitvoerde, sturen mentoren de beroepstaak nu meer aan. Hierdoor wordt de beroepstaak meer en meer de schakel tussen opleiding en werkveld. De student heeft op deze manier de mogelijkheid meer uit de beroepstaak te halen dan voorheen.

Beroepstaak Opbrengstgericht werken tijdens LIO

Op scholen waar een LIO-student werkzaam is, wordt de beroepstaak opbrengstgericht werken uitgevoerd. Opbrengstgericht werken is een belangrijke pijler van de Kwaliteitsagenda PO. Van de (toekomstige) leerkracht wordt dan ook verwacht dat ze op basis van de prestaties van leerlingen, uit bijvoorbeeld leerlingvolgsystemen of observaties, feedback ontlene aan het effect van hun onderwijs en hun lessen afstemmen op de vorderingen van de leerlingen.

Toekomstige leerkrachten moeten dus in staat zijn om niet alleen gegevens over hun leerlingen te verzamelen, maar ze moeten deze ook kunnen interpreteren en de uitkomsten daarvan kunnen duiden om vorm te geven aan hun eigen onderwijspraktijk. Op basis daarvan zal hij/ zij zijn of haar onderwijspraktijk waar nodig dienen aan te passen.

In deze beroepstaak zullen studenten binnen een zelfgekozen subthema deze cyclus doorlopen en vanuit de theorie kritisch gaan kijken naar de manier(en) waarop ze opbrengstgericht werken in de onderwijspraktijk kunnen inzetten en bevorderen.

Opleidingsscholen bieden de studenten hiervoor ruimte, begeleiden hen in de keuze van het thema en waar nodig in de uitvoering van het onderzoek. Op de opleiding komen de studenten in kleine themagroepen 1 x in de 3 à 4 weken bijeen onder leiding van een onderzoeksdocent om hun vorderingen door te spreken. Uiteindelijk volgt een presentatie van de bevindingen op de basisschool. Ook deze opdracht kan in goed overleg leiden tot een win-winsituatie voor alle partijen.

3.4 Het eindgesprek

Het eindgesprek is het laatste onderdeel van de opleiding dat de student doet, voordat hij z'n diploma in ontvangst mag nemen. Naast een pabodocent uit het team startbekwaam is ook altijd een externe examiner aanwezig om de student te bevragen en om het niveau van afstuderen te bewaken. In 2012-2013 is veelvuldig gebruik gemaakt van de opleiders van de Opleidingsschool. Zij zijn goed ingevoerd in het curriculum van de pabo en weten waar een 4^e jaars student aan moet voldoen. Zij hebben een waardevolle inbreng tijdens de gesprekken, tevens bepalen zij met de docent de beoordeling van de student. De inzet van de opleiders is zeer naar tevredenheid van de pabo, de opleiders geven aan het een interessante taak te vinden.

Een van de opleiders, de heer E. de Beus, heeft in 12-13 het voorzitterschap op zich genomen van het overleg van extern deskundigen (2x per jaar). Van zijn bevindingen doet hij schriftelijk verslag aan de examencommissie van de pabo. Naar aanleiding van dat verslag volgt een uitnodiging in de examencommissie (ook 2 x per jaar) waar verbeteracties besproken worden.

3.5 De onderzoeksminor

In 12-13 is voor het eerst de zgn. Onderzoeksminor aangeboden. Een minor die bestaat uit een lintio en een onderzoek in de eigen basisschool. De student draagt 2 a 3 dagen de volledige verantwoordelijkheid over de groep en de andere dagen besteedt hij aan het doen van onderzoek. Dit onderzoek wordt begeleid door de lector taal en taaldidactiek van de pabo. De school die een student een werkplek biedt via deze constructie zegt toe ook zelf in het doen van onderzoek te willen investeren. Er is een voorzichtige start gemaakt met deze minor, komend jaar hopen we op een uitbreiding van het aantal studenten en scholen. Studenten die deze minor kiezen worden alleen op opleidingsscholen geplaatst.

3.6 Academische basisscholen

Binnen de Stedendriehoek hebben 4 scholen ervoor gekozen zich te ontwikkelen richting Academische basisschool (Borgschool, Kolmenscate, Deventer Leerschool en Heuvellaanschool). De stuurgroep van de Opleidingsschool hoopt dat deze academische opleidingsscholen in de toekomst een voortrekkersrol kunnen spelen voor de andere scholen binnen De Stedendriehoek. Binnen elke aspirant academische basisschool is een 'Kleine Kenniskring' actief, die de hoofdlijnen van het onderzoek op de eigen school zal coördineren en bewaken. Vertegenwoordigers van die Kleine Kring komen twee keer per jaar in de 'Grote Kenniskring' bij elkaar om hun onderzoek zo veel mogelijk op elkaar af te stemmen en te bespreken, hoe onderzoekservaringen en -resultaten, bijvoorbeeld via het jaarlijkse congres- gedeeld kunnen worden met de andere scholen binnen de 'De Stedendriehoek'. Zowel in Grote als Kleine Kring en in het O3-programma (Opleiden, Ontwikkeling en Onderzoek) worden de academische scholen ondersteund vanuit de lectoraten. Op alle vier de scholen hebben studenten in de afstudeerfase van de academische pabo een

leerwerkplek gevonden. Zij voeren voor hun afstuderen een groot onderzoek uit dat aansluit bij het onderzoeksthema van de academische basisschool. Zij maken daarom ook deel uit van de Kleine Kenniskring op hun school. Ook zij worden vanuit het lectoraat van de pabo begeleid.

De eerste onderzoeksresultaten zijn in juni 2013 besproken in de Grote Kenniskring. De onderzoeksgroepen van Kolmenscate en de Borgloschool presenteerden hun bevindingen ten aanzien van hun onderzoek naar de kwaliteits-verbetering van leesonderwijs. De Deventer Leerschool deed verslag van hun onderzoek naar zelfstandig werken en op De Heuvellaanschool zijn flinke stappen gezet in het onderzoek naar de meest optimale aanpak cq methode voor de zaakvakken en dan specifiek aardrijkskunde.

Volgend jaar wordt met dezelfde groep scholen een vervolgonderzoek opgezet en de pilot O3 afgerond. In het eerste jaar van het O3-traject lag de nadruk op het opzetten van deugdelijk onderzoek en een uitgebreide wetenschappelijk verantwoorde verslaglegging. Komend jaar ligt de focus meer op het doen van schoolbreed onderzoek en een compacte, toegankelijke verslaglegging.

3.7 Gerealiseerde situatie en ambities 'Onderwijskundige ontwikkelingen'

<p>Reeds eerder gerealiseerd t.a.v. 'Onderwijskundige ontwikkelingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - op diverse scholen is gestart met intervisie op de leerwerkplek - betere aansturing van de beroepstaak op de leerwerkplek - opleiders van De Stedendriehoek worden ingezet voor het eindgesprek -
<p>Gerealiseerd in 11-12:</p> <ul style="list-style-type: none"> - voornemen van 4 scholen zich te ontwikkelen tot academische opleidingsschool - start kenniskring met o.a. lectoren pabo, vakdocenten, mentoren en studenten ihkv de academische basisschool - bijstelling curriculum betreffende tijdstip aanbod direct instructiemodel - thema's aanreiken + bespreksuggesties voor intervisie
<p>Gerealiseerd in 12-13:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 4 academische basisscholen in oprichting met functionerende kleine kenniskring en 2 x per jaar een gezamenlijke grote kenniskring - aanbod van een onderzoeksminor mmv opleidingsscholen - alle extern deskundigen zijn opleider in de school - een opleider als extern lid bij de examencommissie van de pabo - elke lio doet onderzoek in de eigen onderzoekspraktijk
<p>Ambities op langere termijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - een rijke map met besprekethema's voor intervisie in het bezit van elke opleider - vliegwieleffect realiseren van de pilot academische basisscholen zodat meerdere scholen dit concept omarmen

Hoofdstuk 4 Financieel verslag

4.1 Verrekening subsidiegelden 12-13

In oktober 2012 en februari 2013 is het totaalsubsidiebedrag van €340.000 in twee termijnen van ieder €170.000 overgemaakt naar opleidingsschool De Stedendriehoek. Het aantal van 263 geplaatste studenten in 2011-2012 in de opleidingsschool vormde de basis voor de subsidietoekenning van 2012-2013.

In onderstaande tabel een overzicht van de subsidiegelden die de besturen ontvangen voor de begeleiding van de studenten die bij hen een leerwerkplek vonden (aantal studenten x 700 €). Het bedrag is aangevuld met 1000 € voor de werkzaamheden die de stuurgroep leden verrichtten in 12-13)

Bestuur	Aantal studenten 2012-2013	Subsidiegelden in € (incl. stuurgroep)
Deventer leerschool	9	€ 7.300
Leerplein 055	46	€ 33.200
SKBG	35	€ 25.500
OPO Deventer	141	€ 99.700
Totaal	231	€ 165.700

Voor alle scholen van de Opleidingsschool zijn in de meerjarenbegroting gelden gereserveerd voor scholingen van opleiders en mentoren. Een groot deel van deze scholingen staat gepland in de eerste helft van de zes subsidiejaren. Tijdens de eerste jaren zal de begroting van de opleidingsschool dan ook een tekort vertonen, omdat de extra cursussen worden voorgefinancierd door de pabo. Deze voorfinanciering kan in het tweede deel van het subsidietraject verrekend worden. Voor de deelnemende scholen zijn er hierdoor geen extra kosten verbonden aan de cursussen voor mentoren en oids.

Pabo Deventer heeft een ureninzet gehad in 12-13 van 2537 docenturen, waarvan 360 administratieve uren. De verantwoording van deze uren is aangegeven op ureninzetformulieren en in het administratiesysteem Sagitta waarin de inzet gespecificeerd is naar de verschillende taken die de docent besteedt aan oids (verzorgen van cursussen, relatiebeheerschap, lid werkgroep, conferentie e.d.). Daarnaast zijn de posten 'administratiekosten' en 'vergader- en representatiekosten' voor een deel benut. Zie de hierna volgende tabel voor een volledig overzicht.

Projectnaam		Rubriekcode	Rubriek omschrijving	Realisatie
OPLEIDEN I.D.SCHOOL 12-13		4113	DOORBELASTING PERS. LST	-99.009
		4115	DBL. PERS. LST 2E/3E GLDSTR. VANUIT A	-3.346
		4152	INHUUR PERSONEEL	-165.700
		4183	OV.PERS. LASTEN VRIJSTELLING	-446
		4882	EXTERNE KOSTEN	0
		4883	VERGADER/REPRESENTATIEKOSTEN	-1.146
		4884	PR EN VOORLICHTING	-1.165
		4885	REPRO	-894
		4889	FACILITEITEN VOOR STUDENT	0
		4891	DEKKING OVERHEADKOSTEN	-25.589
		8115	HERVERDELING BUDGETTEN (1E GLDSTR)	0
		8122	HERV. BESTEMMING RB GEOORMERK DOEL	0
		8211	SUBSIDIES	340.000
		8411	OPBRENGST CURSUSSEN	2.950
Totaal 2310263 OPLEIDEN I.D.SCHOOL 12-13				45.656
Totaal rapport				45.656

Voorinvestering en opbrengsten

Gedurende de eerste jaren van het traject is veel geïnvesteerd in begeleiding en scholing. In de financiële overzichten van de Opleidingsschool (opgenomen in de jaarverslagen) is af te lezen, dat de opleidingsschool de eerste jaren met verlies heeft gedraaid. In het studiejaar 2012-2013 wordt al vrijwel quitte gespeeld. Komend jaar zal het eerste jaar zijn dat onder de streep wat overblijft. De voorinvestering is gedaan door de pabo en kwam tot met 12-13 uit op een bedrag van € 94.780,-. In de komende jaren zal dit bedrag in delen teruggeboekt worden naar de pabo. Aan het eind van het traject houden we naar het zich nu aan laat zien een bedrag van € 25.627,- 'over'. Dat bedrag vraagt nog om een nadere invulling, daarover zal de stuurgroep komend jaar zijn gedachten laten gaan.

Hoofdstuk 5 Vooruitblik

Samenvattend kunnen we stellen dat in het studiejaar 2012–2013 veel gebeurd is binnen de opleidingsschool De Stedendriehoek. Alle activiteiten en inzet die in dit jaar gedaan zijn maakt dat de opleidingsschool er nu echt staat! Belangrijk is echt ambities voor ogen te houden die we komend jaren willen realiseren. Deze zijn in de verschillende hoofdstukken in het schema 'gerealiseerde situatie en ambities' reeds genoemd. Dat wat we gerealiseerd hebben en de belangrijkste ambities voor 12–13 uit de schema's zijn hieronder verzameld:

Gerealiseerd in 2012–2013:

- 231 studenten hebben een leerwerkplek gevonden binnen de opleidingsschool
- geïntensiveerd stuurgroepoverleg; gedeelde verantwoordelijkheid congres
- twee maal per jaar publicatie van de nieuwsbrief
- 2 x terugkomdag en een congres
- digitale stagemarkt; 54 studenten vonden een stageplek
- bijna alle lio's hebben een leerwerkplek gevonden op een opleidingsschool
- elke school een opgeleide opleider; bijna alle scholen hebben de mentor cursus gevolgd
- 4 academische opleidingsscholen
- mentoren van 33 scholen hebben de mentor cursus gevolgd
- iedere school een plan van aanpak nav KOOS
- aanbod mentor cursus door 13 scholen gevolgd
- gestart met cursus O3 voor academische basisscholen
- studentevaluaties afgenomen en geanalyseerd
- schriftelijke neerslag van het totaal van evaluatiegegevens bundelen en inzet maken van besprekingen
- opleiders als extern deskundige; extern deskundige als extern lid examencommissie pabo
- 23 scholen met een gevelbordje
- structureel relatiebeheeroverleg
- 4 academische basisscholen in oprichting met functionerende kleine kenniskring en 2 x per jaar een gezamenlijke grote kenniskring
- aanbod van een onderzoeksminor mmv opleidingsscholen
- alle extern deskundigen zijn opleider in de school
- een opleider als extern lid bij de examencommissie van de pabo
- elke lio doet onderzoek in de eigen onderzoekspraktijk

Ambities:

- gedeelde verantwoordelijkheid voor de inhoud van de nieuwsbrief
- elke school een opgeleide opleider en geschoolde mentoren
- op de website van elk bestuur een beschrijving van de opleidingsschool
- evaluatiestructuur (pdca-cyclus) structureel uitvoeren
- mentoren van alle scholen hebben de mentor cursus gevolgd
- nieuw aanbod van cursus oids a
- een 100% respons van studenten op vragen betreffende de tevredenheid stageschool
- elke school een gevelbordje
- goede borging van de kwaliteit van de opleidingsscholen
- een rijke map met bespreekthema's voor intervisie in het bezit van elke opleider
- vliegwieleffect realiseren van de pilot academische basisscholen zodat meerdere scholen dit concept omarmen

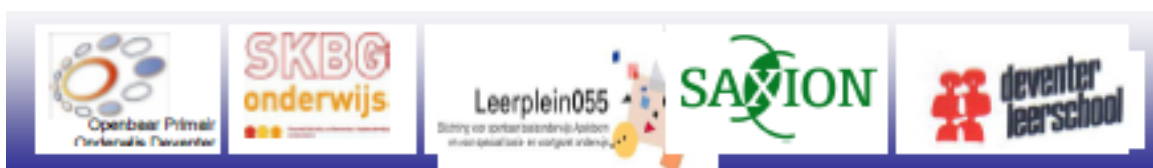
Gezien de goede samenwerking onderling en het enthousiasme dat het project oproept bij alle deelnemers hebben we er alle vertrouwen in dat we een groot deel van de ambities kunnen realiseren.

Deventer, november 2013

Bijlage 1: Inzet personeel project opleiden in de school 2012-2013

Bestuur/Stuurgroep lid	naam school	plaats	OIDS	Rel Beh
SKBG Marja Schotman	Rkbs de Kopermolen	Klarenbeek	Ellen ter Riele	Wim Vermeulen
	Rkbs de Kleine Wereld	Twello	Leonie Berends	
	Rkbs St. Martinus	Bussloo	Ellen Ijsseldijk	
	Rkbs Martinus	Twello	Helene ten Broeke	
	Rkbs St. Antonius	Terwolde	Ellen Ijsseldijk	Stanja Oldengarm
	Rkbs St. Joseph	Lochem	Astrid Akze	
	Rkbs JF Kennedyschool	Zutphen	Annemiek Bakker	
	Rkbs De Achtsprong	Zutphen	Ingrid Goudswaard	
	Oecumenische BS	Brummen	Margriet de Kievid	
Leerplein 055 Hans Wegter	Obs Heuvellaan	Apeldoorn	Francien Schipper	Marloes Nieuwenhuis
	Obs de Kakelhof	Hoenderloo	Marielle v.d. Beld-Kruimer	
	De Dalk	Klarenbeek	Rozanne Ebbinge-Splinter	
	De Bundel	Apeldoorn	Marjo de Heus	Carlien Jung
	Obs de Bongerd	Apeldoorn	Yvette Mulder	
	Obs Berg en Bos	Apeldoorn	Jacqueline Verhoef	
	Obs Spitsbergen	Apeldoorn	Wendy Bol	
	Obs de Steenbeek	Ugchelen	Caroline Brinkman-Bijster	
Deventer Leerschool	Deventer Leerschool	Deventer	Lotte Huisman	Hans
OPO Deventer Jan Favie	Obs Cees Wilkeshuis	Deventer	Anne Olde Bijvank	Ingrid Zijlstra
	Obs De Hagenpoort	Deventer	Gita van der Zouwen	
	Obs Het Roessink	Deventer	Feio Wanschers	
	Obs de Dorpsschool	Bathmen	Henriette Goeijer Feio Wanschers	Inge
	Obs Looschool	Bathmen	Feio Wanschers	Hekkert
	Obs de Rythmeen	Bathmen	Anne Postma	Marian Lenferink
	Obs Borglo,	Deventer	Ingrid Snoeijer	
	Obs De Flint	Deventer	Rogier Stappers	
	Obs Slingerbos	Diepenveen	Menno Frankfort,	
	Obs De Wizard	Deventer	Ria Witteveen, Tink Uijldert Dick Stempher	
	De Schakel	Deventer	Feijo Wanschers	Sam Moeke
	Obs Hovenschool	Deventer	Remy Bekker	
	Obs Kolmencate	Deventer	Anke Hassink	Hans
	Obs de Sleutel	Schalkhaar	Annemarie van Beek	Wolthuis
	Obs De Kleine Planeet	Deventer	Feio Wanschers	Willemijn
	BS Rivierenwijk	Deventer	Charlie Alfons	Vernout
	Obs het Mozaïek	Deventer	Feio Wanschers	

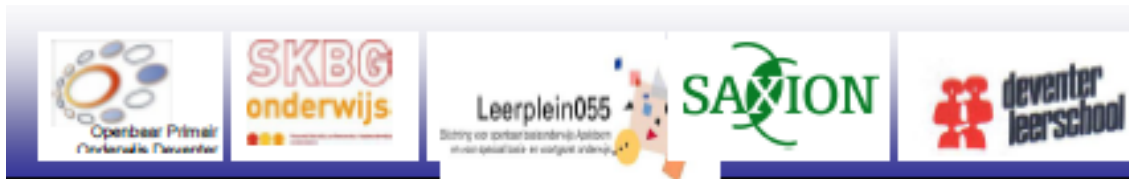
Bijlage 2: Programma conferentie 15 april 2013

Opleidingsschool 'De Stedendriehoek'

Congres 15 april 2013

Tijd	Agenda	Lokaal
13.00	Inloop	voor C0.61
	Pak NU een toegangskaartje voor de workshop van je keuze (Meer info op volgende bladzijde)	
13.15	1. Opening	C0.61
13.20	2. Key-note (Miranda Timmermans) 'Blikopeners ... op samen opleiden in de school'	C0.61
14.00	Pauze	voor C0.61
14.15	3. Subgroepen - Hoe kunnen we <i>méér</i> samen opleiden in de school? - Vraag voor Miranda	Rollocate, kantine, Evt. D4.21, D4.25
15.15	Pauze koffie, thee, water	bij lokaal workshopronde
15.30	4. Workshopronde - Onderzoeklijn in de pabocurriculum Michelle Overman D4.21 - LINT-LIO Praktijkonderzoek Ingrid Zijlstra D4.25 - Building Learning Power Symen van der Zee Rollocate	
16.15	5. Plenaire - Elevatorpitch - Nieuwe erkende opleidingsscholen: gevelbordje - Hoe kunnen we <i>méér</i> samen opleiden in de school? Miranda reageert op ingediende vragen	C0.61
16.55	6. Afsluiting - Alter / ego - En . je krijgt een vooruitblik - ...	C0.61

Workshopronde

In de workshopronde van 15.30-16.15 hebt u de keuze uit drie workshops. U kunt er maar één kiezen. Voor elke workshop is een beperkt aantal 'toegangkaartjes' beschikbaar. Het lijkt raadzaam om met de verschillende deelnemers van uw school vooraf af te spreken wie naar welke workshop gaat. Tijdens de inloop kunt u op de Informatietafel een toegangkaartje voor de gekozen workshop pakken.

De Workshops

Onderzoeklijn in de pabocurriculum

Michelle Overman

Lokaal: D4.21

Met Ingang van dit studiejaar werkt de pabo met een achtste competentie: de competentie onderzoek en onderzoekvaardigheden. In elk studiejaar van het pabocurriculum is een onderzoekmodule opgenomen. In deze workshop krijgt u een overzicht van de onderzoeklijn op de pabo en wordt ingezoomd op met name op de module 'Onderzoek B' uit het tweede jaar.

LINT-LIO Praktijkonderzoek

Ingrid Zijlstra

Lokaal: D4.25

In het studiejaar 2013-2014 start pabo Deventer met een nieuwe afstudeerroute op opleidingsscholen van de Stedendriehoek en de Cirkel. Deze route bestaat uit een Lint-LIO waarin de vierdejaars student gedurende een heel studiejaar 2-3 dagen per week stage loopt. Daarnaast voert de student een onderzoek op deze opleidingsschool uit en volgt hij/zij enkele ondersteunende modules op de pabo. Het onderzoek sluit aan bij een vraagstuk van de school en thema's die aangedragen zijn vanuit de pabo. In deze workshop krijgt u meer informatie over deze route.

Bouwen aan het lerend vermogen

Symen van der Zee

Lokaal: Rollecate

The test of successful education is not the amount of knowledge that pupils take away from school, but their appetite to know and their capacity to learn (Sir Richard Livingstone, 1941)

Velen betogen dat het verbreden en verdiepen van het 'lerend vermogen' van leerlingen een belangrijk doel is van het huidige onderwijs. In de praktijk is hier echter nog maar mondjesmaat aandacht voor. In deze interactieve denkshop verkennen we wat er verstaan moet worden onder 'capacity to learn' en hoe we de 'appetite to know' bij leerlingen kunnen stimuleren. Dit doen we aan de hand van de in Engeland ontwikkelde theorie van 'Building Learning Power'. Deze theorie heeft een plek gekregen binnen het curriculum van de pabo; een stand van zaken.